

Petra Kruijt

De mannenmaker

Zomer & Keuning

1

Vanavond moet het gebeuren. De teller staat op zes maanden, twee weken en vijf dagen. Daarmee zit Freek al twee weken en vijf dagen over zijn limiet. Hij is een langzame, daarom heb ik hem wat extra tijd gegeven. Ik kan het ook nooit op de kop af in zes maanden afhandelen. Het is een kwestie van aftasten en aanvoelen. En dat heb ik gedaan, dus nu weet ik het zeker: hij is klaar. Zes maanden, twee weken en vijf dagen is bovendien wel echt tegen de grens. Ik heb meer te doen dan hem alleen.

De sfeer is er helemaal naar. Daar heb ik zo veel ervaring mee dat het geen probleem meer vormt. Ik heb hem uitgenodigd voor een filmpje bij mij thuis op de bank; een simpele maar gezellige avond samen. Een pak van zijn favoriete sap – Taksi Tropical, dat bracht herinneringen terug toen ik voor het eerst in jaren weer een glaasje nam – staat koud, de mergpijpen staan op de salontafel en ik heb een pak tissues in de vensterbank klaarstaan. Ook mannen hebben tranen, en ik weet dat er een goede kans bestaat dat die vanavond zullen vloeien.

De bel gaat en ik loop naar de deur. Freek begroet me met een kus op mijn mond die ondanks alles lekker smaakt. ‘Hoi schatje.’

‘Hoi lief,’ zeg ik terug. Rustig opbouwen is het beste. Het scheelt echt dat dit niet de eerste keer is. Makkelijker wordt het nooit, wel draaglijker. Routine heeft zo zijn voordelen. Ik zou een handboek kunnen schrijven over de perfecte manier om een eind te maken aan een relatie. Daar zouden vast veel vrouwen baat bij hebben. Als ik het niet zo druk had met de praktijk, zou ik er werk van maken. En als ik het me kon veroorloven om uit de anonimiteit te treden. Want zeg nou zelf: *RTL Boulevard* gaat heus geen aandacht besteden aan mijn boek als ik niet eens bekend wil maken hoe ik aan al die wijsheid ben gekomen.

Freek neemt plaats op de bank en ik stop de dvd die ik vanmiddag heb uitgezocht in de speler. Ik geef geen filmhints meer, want die komen bij mannen niet over. Zij leggen geen verband tussen de film en het echte leven. Daar kunnen vrouwen nog wat van leren. O, hoe vaak ik in mijn leven niet zonder resultaat heb gehoopt op een dramatische scène, het liefst begeleid door perfect passende filmmuziek. De realiteit is dat zulke scènes niet bestaan. Mannen weten dat, en inmiddels heb ik ook geleerd het te accepteren. Al blijft de wens op een Bridget Jones-achtige sneeuwscène diep vanbinnen altijd aanwezig, daar kan ik niks aan doen.

We kijken een actiefilm met Matt Damon. Geen straf om naar te kijken voor hem, want actie, en geen straf om naar te kijken voor mij, want Matt Damon.

Het verhaal kan ik moeilijk volgen. Nou heb ik dat wel vaker met films waarin de personages en ook alle andere objecten de helft van de tijd door het scherm vliegen alsof op de filmlocatie de wetten van de zwaartekracht niet gelden, maar vandaag is het extra lastig. Ik moet ondertussen een samenhangend betoog bedenken voor als de film zometeen is afgelopen. Voor die tijd laat ik niks merken. Het is belangrijk om een ontspannen sfeer te creëren waarin het grote woord eruit komt, maar ik ben nog altijd op zoek naar een efficiëntere manier om die sfeer te creëren. Zonder dat er seks aan te pas komt, en korter dan twee uur. Twee uur film kijken is op

een avond als deze namelijk een lange, lange zit.

Maar geen film zo lang of er komt wel een aftiteling, en ook nu is het uiteindelijk zover. Tijdens de credits probeert Freek met zijn hand onder mijn truitje te komen. Ik schud mijn hoofd en leg zijn hand subtiel terug waar hij vandaan kwam. Nu spreek ik de klassieke woorden: 'Freek, ik moet je iets vertellen.'

Hij gaat er eens goed voor zitten. Wat er nu door zijn hoofd gaat, is moeilijk in te schatten. Ik heb een keer gehad dat er een dacht dat ik zwanger was. Hij had gaatjes geprikt in een condoom omdat het hem leuk leek kinderen met me te krijgen. Na een halfjaar al! Ach, het is te merken dat ik toen nog niet zo ervaren was. Sindsdien vertel ik ze voor de zekerheid – zij het met een humoristische ondertoon – dat gaatjes prikken in condooms geen manier is om het onderwerp 'kinderen' ter sprake te brengen.

Freek kijkt me nog steeds afwachtend aan. O ja, ik ging het hem vertellen. 'Ik kan niet met je verder,' zeg ik.

'Wat?'

De eeuwige tegenvraag. Plotsdoofheid, het is een hardnekkige aandoening. Gelukkig gaat die altijd snel weer voorbij wanneer ik zonder omhaal zeg: 'Ik wil een einde maken aan onze relatie. Jij en ik zijn na vanavond niet meer.' Duidelijkheid, daar gaat het om. Hier valt geen dubbele uitleg aan te geven. Het is best moeilijk om zo hard te moeten zijn, maar het is de beste manier. Net zoals wanneer je je benen harst. Hoe langzamer je de strip eraf trekt, hoe pijnlijker het is. Ik probeer het ook voor mijn mannen zo snel en pijnloos mogelijk te maken.

'Maar... waarom?'

Voordat hij alle redenen kan opsommen waarom onze relatie zo ontzettend goed werkt en zich hardop afvraagt of ik soms mijn verstand verloren heb, zeg ik: 'Het werkt gewoon niet. Ik heb er goed over nagedacht en ik ben tot de conclusie gekomen dat jij niet degene bent met wie ik oud wil worden. Geen dag ouder dan dit, om precies te zijn. Ik zie sim-

pelweg geen toekomst voor ons samen.’

Zo doe je dat dus. Geen clichés over dat het aan mij ligt en niet aan hem – al is dat in dit geval wel degelijk zo; het ligt voor de volle honderd procent aan mij – geen eromheen-draaijerij, geen onnodig kwetsende voorbeelden van dingen die hij de afgelopen tijd heeft gezegd of gedaan waardoor hij mij hiertoe heeft gedreven. Ik zou ze kunnen geven, hoor, want elke man heeft minpunten, en dat geldt zeker voor Freek. Na een halfjaar, twee weken en vijf dagen weet ik die zelfs vrij nauwkeurig op te noemen. Freek heeft een snor die hij na vier hints van mijn kant nog steeds niet heeft afgeschoren, Freek heeft slechts twee T-shirts waartussen hij rouleert en de nieuwe shirts die ik de afgelopen maanden voor hem kocht heb ik nooit in de roulatie teruggezien, en Freek heeft in bed een paar vervelende eigenschappen die ik hem niet heb kunnen afleren, waaronder een die ik nog nooit eerder heb meegemaakt en waarvan ik niets begrijp: hij gaat steevast voor het zingen de kerk uit, ook al doen we het altijd met condoom.

Nu zijn dat allemaal niet direct redenen om een relatie af te breken als er verder niks mis mee is. Sterker nog, ik weet zeker dat ik met iets meer tijd ook al deze euvels had kunnen verhelpen. Maar je wilt de vrouwen de kost niet geven die zulke kleinigheden toch op tafel gooien als de man vraagt naar het waarom.

Uiteindelijk komt het erop neer dat het een gevoel is. Of in mijn geval liever een manier om mijn gevoelens een halt toe te roepen. Er komt namelijk een punt waarop je te ver bent: dan vervagen alle argumenten en ga je om iemand geven. Dat maakt het nodeloos moeilijk om het uit te maken, zo niet onmogelijk. Ik kan met trots melden dat ik het nog nooit zo ver heb laten komen, want ook daar volstaat de halfjaarregel: na zes maanden is het onmogelijk om zo veel van iemand te houden dat je niet meer over hem heen komt.

Ik geef heus wel om Freek. Hij is een lieverd en ik gun hem het allerbeste. Daarmee is het zelfs begonnen; daarom heb ik

hem uitgekozen. Ik ga geen tijd en energie steken in mannen in wie ik in eerste instantie al niks zie. Maar juist dat is ook de reden waarom ik hem nu laat gaan. Zonder mij kan hij een prachtige toekomst krijgen. Hij zal door een korte rouwfase heen moeten en daarna zal hij ontdekken dat hij er sterker uit komt. Dat is het mooiste. Als ik een van mijn mannen met een gelukzalige glimlach op zijn gezicht en een andere vrouw aan zijn arm door de stad zie lopen, maakt mijn hart een sprongetje. Daar doe ik het voor. Ook al gebeurt het niet zo vaak dat ik de mannen daadwerkelijk in de stad zie lopen. Meestal gaat het om foto's op Facebook. Maar ook dat is een bewijs dat ik het goed heb gedaan en dat maakt mij gelukkig.

'Ik snap er niks van,' zegt Freek. Hij blijft er tenminste kalm onder, daar ben ik blij om. Geen tranen en geen geschreeuw.

'Het is ook moeilijk uit te leggen. Het is een gevoel,' zeg ik. Dat werkt altijd als de harde aanpak onvoldoende is. Alles kan 'een gevoel' zijn. Daar valt niets tegen in te brengen, want wat je voelt, is niet te sturen.

'Voor mij voelde het juist zo goed. Ik had echt het idee dat we een klik hadden.'

Och, arme Freek. Soms vraag ik me af of ik niet té goed aan het worden ben. Zo veel oefening heeft een kunst gebaard die niet voor de werkelijkheid onderdoet. Ik realiseer me heel goed dat daar een gevaar in zit. Maar ik zou er nooit voor kiezen om het dan maar iets minder te doen. Een man moet zich waarlijk door mij geliefd voelen. Als hij de indruk krijgt dat ik een spelletje met hem speel, als hij erdoorheen kan prikken, dan kan ik niet meer doen wat ik wil doen.

Het is niet makkelijk. Een hele opoffering, kun je wel stellen. Maar ik geloof dat iedereen een taak heeft in het leven en dat dit de mijne is. Wanneer je eenmaal je roeping hebt gevonden, moet je wel heel onbenullig zijn om die de rug toe te keren. Ook als het betekent dat je er andere dingen voor op moet geven. Zoals in mijn geval de kans op een langduri-

ge relatie, misschien zelfs een gelukkig huwelijk met alles erop en eraan: huisje, boompje, beestje, kindjes. Natuurlijk heb ik daar in mijn jeugd vaak genoeg over gedroomd. Maar ik droomde ook over een levensechte My Little Pony in mijn eigen wei en over een kasteel op een wolk. Ik bedoel maar: meisjesdromen zijn niet het echte leven.

‘Er was ook zeker een klik,’ zeg ik tegen het vragende, smekende gezicht tegenover me. ‘Ik vind alleen dat er meer nodig is dan dat. Na zes maanden had ik gehoopt iets meer voor je te voelen dan een beetje aantrekkingskracht, maar nee. Het is er niet. Ik kan het niet mooier maken dan het is, lieve Freek.’

‘Ik snap het,’ zegt hij, al weet ik niet in hoeverre dat waar is.

‘Dat stel ik heel erg op prijs.’

‘Als je maar weet dat ik altijd om je zal geven.’

‘Dat is lief van je. Jij zult ook altijd een plekje in mijn hart houden,’ zeg ik.

O jee, nu heb ik toch een traan teweeggebracht. Ik loop naar de vensterbank om de tissues te pakken en hij haalt er lachend een over zijn wang om het traanvocht weg te vegen.

‘Ik kan er niks aan doen,’ zegt hij. ‘Het komt zo plotseling. Sorry dat ik zo emotioneel reageer.’

‘Het is goed. Het mag,’ sus ik. ‘Laat het maar lekker gaan. Niemand veroordeelt je omdat je huilt.’

‘Ik weet het. Dat heb ik van jou wel geleerd.’

Inderdaad, ik heb hem van alles geleerd. Ik heb in een halfjaar heel wat werk verricht. Nu is mijn taak volbracht en kan hij de wijde wereld in trekken, op zoek naar een andere vrouw om gelukkig te maken, meisjesdroomachtig gelukkig. Een resultaat om trots op te zijn.

Zodra Freek de deur uit is, loop ik naar mijn slaapkamer. Ik heb een foto van hem in het lijstje op mijn nachtkastje staan. De lijst maak ik aan de achterkant open en ik wurm de foto eruit. In het kastje ligt een plakboek met foto’s van alle jongens en mannen die ik door de jaren heen heb geholpen. Hier

kan ik Freek nu aan toevoegen.

Ik geef hem een nieuwe pagina, maar zorg dat ik er achter de vorige man twee vrijlaat. Die pagina's zijn voor de vervolffoto's, die ik van het internet pluk op het moment dat ik ze daar tegenkom: foto's van de nieuwe vriendinnen, van de eventuele bruiloft of – dit heb ik tot nu toe twee keer meegeemaakt – van de kinderen die eruit voortkomen. Waarschijnlijk zullen er daarvan de komende jaren nog veel meer komen, want vier van mijn vroegere projecten zijn gelukkig getrouwd en twee hebben een langlopende relatie, en mijn generatie nadert nu de leeftijd waarop ouderschap ineens een reële optie is. Ik kan niet wachten.

Dit plakboek is in mijn leven hetgeen dat het dichtst bij mijn vroegere dromen komt. Ik maak ze alleen niet zelf waar, maar doe dat voor anderen. Eigenlijk is dat nog veel mooier, toch? Ik geef mensen de kans om gelukkig te worden.

Nu Freeks foto in het plakboek zit, weet ik even niet wat ik moet doen. Stom, want ik ben heus wel vaker een avond alleen thuis en ik ben heus wel zo onafhankelijk dat ik duizend-en-één dingen kan bedenken om op zo'n avond te doen. Het is gewoon even wennen dat ik vanaf nu niet meer standaard dingen zal doen met Freek.

Misschien heeft Freya zin om langs te komen. Of misschien moet ik maar gewoon naar bed gaan en daar het hele weekend in blijven liggen, met een stapel tijdschriften en een thermoskan vol Turkse appeltjesthee. Het kan allemaal.

O nee, dat is niet waar. Morgen ga ik al eten met Freya en daarna gaan we de stad in om te vieren dat ik weer even vrijgezel ben. Dat wisten we al van tevoren. Freya is de enige die wist dat ik het vanavond uit zou maken. Zij is mijn beste vriendin en de enige in de wereld die weet wat ik doe.

Omdat mijn singlestatus maar zo kort zal duren, hebben we alleen dit weekend om het te vieren. Dat is tenminste de bedoeling: volgend weekend moet alweer de basis gelegd zijn voor het volgende project. *No time to waste.*

‘Dus het is nu officieel over?’ vraagt Freya. Ze maakt onder-tussen met haar stampertje moes van de citroenschijf in haar ijsstee. ‘Jammer, hoor. Ik mocht Freek wel.’

‘Hij had ook mindere kanten,’ zeg ik. ‘En ik doe nu een-maal niet aan blijvertjes. Dat weet je.’

Freya zucht. ‘Je bent dertig. Op een gegeven moment zul je toch vastigheid willen, denk je niet? Of wil jij dan niet op termijn een huis met een tuin, kinderen, dat soort dingen?’ Het is niet voor het eerst dat ze dit zegt, alleen was ik de vo-rige keer nog ‘bijna dertig’.

‘Alsof jij dat allemaal hebt,’ zeg ik, licht geïrriteerd. ‘En jij bent al eenendertig.’

‘Dank je wel dat je me daaraan herinnert. En nee, ik heb dat niet allemaal. Maar ik probeer het tenminste.’

Pff. De laatste keer dat Freya het met een man probeerde, was een ramp. Ik had hem nog wel wat kunnen leren, maar hij viel duidelijk buiten de doelgroep. Die gozer dacht aan niets anders dan zijn werk. Elke morgen moest hij al om vijf uur uit bed – dat krijg je als je in Amsterdam werkt terwijl je in Arnhem woont en te beroerd bent om te verhuizen – en hij kwam elke avond pas tegen achten thuis, maar dan zat hij nog steeds onverminderd met zijn hoofd bij het werk. Ter com-pensatie nam hij Freya mee naar chique restaurants en kocht hij mooie spullen voor haar. Oké, daar was ik in het begin nog wel een beetje jaloers op, maar op een gegeven moment heb je daar ook genoeg van. Vrij letterlijk: Freya kan nog jaren teren op de vele jurkjes, de talloze paren schoenen, de siera-den en de iPhone die ze aan die relatie heeft overgehouden. Al zou ze van die laatste best een nieuwer type willen, maar goed, inmiddels heeft hij het uitgemaakt. Zoals op alles raakte hij ook op haar uitgekeken en toen stonden haar plaatsver-vangers al in rijen van twee opgesteld. Ik heb er geen secon-de om gerouwd dat Freya van hem af was, al heb ik in het begin heel goed gedaan alsof. Freya had namelijk echt de illu-sie dat het iets kon worden en dat ze deze man kon verande-ren. Ik kon honderd keer tegen haar zeggen dat mannen zoals

hij nog niet zouden veranderen als hun leven op het spel stond, maar ze geloofde me niet. Haar liefdesverdriet was volgens mij vooral een verdriet om het mislukte project. En daar kon ik me dan weer wél in verplaatsen. Al moet ik zeggen dat mislukte projecten bij mij zeer zeldzaam zijn.

‘Je hebt gelijk,’ zeg ik tegen haar. ‘Je doet heel goed je best. Het is alleen niet makkelijk.’

‘Dank je. Inderdaad. Hoe pakte hij het trouwens op, Freek?’

‘Heel redelijk. Hij snapte niet waarom het nodig was en zei dat hij altijd om me zou geven, maar dat vind ik ook prima. Als het maar om de goede redenen is. Voor de rest denk ik dat hij er snel weer bovenop is en dat hij binnen een paar maanden een nieuwe vriendin zal hebben.’

‘Waarschijnlijk wel. Ik vond Freek meteen al een van de leukste die je hebt gehad.’

‘Vond je hem té leuk?’

‘Nee, dat niet. Hij paste prima in het plaatje.’

Ik knik. Gelukkig maar, want anders had ik meer dan een halfjaar verkwanseld aan iemand die het ook wel zonder mijn hulp had gekund. Daarvoor is mijn tijd te schaars. Ik kan maar twee mannen per jaar maken, dus ik moet zorgvuldig kiezen. ‘Toch wil ik voor de komende tijd een wat grotere uitdaging,’ zeg ik. ‘Het wordt zomer, de feestdagen zijn achter de rug, dus ik hoef hem niet aan mijn ouders voor te stellen. Het mag best iets moeilijker.’

‘Weet je dat zeker? Over Freek heb je ook al langer gedaan dan gewoonlijk.’

‘Dat zegt niks. Het kwam gewoon niet zo handig uit allemaal, dat ik een week ziek werd en hij een week ging skiën en zo. We hebben zelfs onze korte vakantie gemist door alle omstandigheden. Niet zo gek dat het dan langer duurt, hè?’ verdedig ik mezelf.

Ik weet nu dankzij deze ervaring met Freek nóg beter hoe ik met dergelijke onvoorziene omstandigheden om kan gaan. Van elk project leer ik weer iets. ‘Het zal niet weer gebeuren,